JOCUL COLECTIV AL ECHIPEI

TREBUIE CONSTRUIT PE ÎMBINAREA CALITĂȚILOR INDIVIDUALE ALE UNOR JUCĂTORI

Mulți copaci sînt în pădure, dar nu găsești doi la fel... Vrînd-nevrînd îți amintești de acest vechi proverb cînd este vorba despre om, despre obișnuințele lui caracteristice, despre individualitatea lui.

Se obișnuiește ca prin individualitatea omului să se înțeleagă totalitatea însușirilor lui psihice stabile, trăsăturile caracterului, temperamentului, aptitudinilor, înclinațiilor și intereselor. Individualitatea sportivului este determinată de mai multe componente din care fac parte dezvoltarea calităților motrice, caracterul acestuia, particularitățile constituției fizice etc.

Firește că jucătorul care aleargă mai repede decît ceilalți caută să folosească în joc această calitate, iar partenerii îl ajută. Cu mult înainte de a evolua într-o echipă de maeștri, tînărul fotbalist își „găsește" jocul potrivit cu posibilitățile lui fizice și psihice. Firește, el nu-și analizează posibilitățile, nu joacă după un plan adoptat conștient. Un fotbalist care nu are antrenor joacă în funcție de voința lui, face în meci ceea ce este deosebit de ușor, ceea ce îi produce plăcere.

Aici începe să se contureze individualitatea de joc a sportivului. E adevărat că această individualitate a jucătorului este încă naturală. Este încă foarte departe de acea individualitate, care este necesară în sport, ca și în orice activitate creatoare a omului. De exemplu, un aspect al individualității fotbalistului formată ca rezultat al unei deficiențe fizice a lui, nu va da niciodată un jucător eminent și nu va înfrumuseța fotbalul. Numai particularitățile pozitive ale fotbalistului îi vor permite să antreneze și să dezvolte „punctele tari", „atu-ul" pe care partenerii lui ar putea „construi" jocul.

La un atacant care aleargă încet, se formează un fel de joc foarte puțin orientat în direcția porții adversarului. Ocolirea adversarului o execută de obicei pe linia transversală a terenului, sau se retrage înapoi spre poarta sa. Evadarea lui din fața adversarului care îl marcă pentru a primi pasa partenerului se bazează, de obicei, pe o deplasare înșelătoare înainte, urmată de o săritură. Un asemenea jucător își trimite partenerii înainte, lui revenindu-i funcția de dispecer.

Un jucător din apărare care aleargă încet se teme de lupta corp la corp cu adversarul și preferă jocul pozițional față de metoda apărării mobile. Prin urmare, în acest caz, individualitatea de joc a acelui fotbalist este determinată de particularitățile lui negative. Fără îndoială că la un asemenea sportiv nu se vor găsi însușiri superioare în comparație cu ceilalți fotbaliști. Deprinderile de joc și îndemînarea compensează într-o măsură oarecare lipsa lui. Și dacă antrenorul se va preocupa numai de corectarea acestui defect, fără a căuta să releve particularitățile individuale ale jucătorului, va aduce jocul fotbalistului la un nivel mediu și nu va reuși să facă mai mult. Îmi reamintesc jocul fotbalistului Ivan Duda de la ȚSKA. Avea o tehnică perfectă, un dribling excepțional și o mare inventivitate tactică. Totuși, nu a fost niciodată jucător de bază. Nu avea voință ca să învingă starea neplăcută de oboseală fizică, căldura soarelui etc. Și Ivan Duda încetă să mai joace. Acesta era felul lui de a fi, care nu punea pe adversar în situații dificile.

Prin urmare, numai individualitatea fotbalistului, condiționată de talent specific, face ca jocul lui să fie original și, de aceea, și dificil pentru adversar, pe care reușește să-l depășească.

Îmi reamintesc, de asemenea, de sezonul de fotbal din anul 1940. Atunci linia de atac de la Dinamo Moscova era compusă din jucători atît de deosebiți, încît aveai impresia că nu se poate închega nici un joc de ansamblu. În realitate însă acest ansamblu era perfect. Desigur că această situație nu consta în faptul că Serghei Ilin, Nikolai Dementiev, Serghei Soloviev, Mihail Iakușin și Mihail Semiceastnii *erau oameni și jucători cu totul diferiți. Secretul consta în faptul că, fiecare din ei, jucînd în felul său deosebit, completa și intensifica prin aceasta jocul partenerilor săi. Acest grup era o îmbinare de specialiști, unde fiecare realizîndu-și sarcina, completa pe altul ; o îmbinare în care jocul se desfășura după principiul contrapunctului simfonic. Serghei Soloviev, rapid, puternic, cu o energie frenetică, n-ar fi putut face nimic dacă n-ar fi avut în partea stîngă pe strălucitul tehnician Nikolai Dementiev, iar în dreapta pe Mihail Iacușin. Un ansamblu asemănător, care strălucea prin individualități variate, viu exprimate, era și în înaintarea echipei ȚSKA.* Aleksei Grinin, Valentin Nikolaev, Grigori Fedotov, Vsevolod Bobrov *și* Vladimir Demin *jucau după principiul care permitea fiecăruia dintre ei, în partea sa de joc, să-și desfășoare talentul în toată complexitatea, în folosul întregii echipe.*

Succesele de acum cîțiva ani ale fotbaliștilor brazilieni constituiau succesele soliștilor virtuoși și foarte diferiți după caracterul lor de joc, care formau un ansamblu unitar. Fiecare fotbalist din echipa reprezentativei Braziliei desfășura un joc evident individual, dar acest joc era întotdeauna latura componentă și indisolubilă a jocului colectiv, general, al întregii echipe. Cu cît măiestria individuală a fotbalistului este mai înaltă, cu atît mai ușor și mai bine joacă cu partenerii săi și cu atît mai mult partenerii îl ajută să se manifeste, să-și îndrepte arta de joc în folosul colectivului. Numai individualitatea originală a jucătorului se poate opune logicii aritmetice a jocului colectiv, poate introduce în joc strălucirea, varietatea creatoare, surpriza.

În fața fiecărui antrenor se află elevul său, omul cu individualitatea fără seamăn, cu aptitudinile și lipsurile lui, cu caracterul, cunoștințele, gîndurile și sentimentele sale. Antrenorul trebuie să determine cu exactitate părțile bune, talentul sportivului și părțile lui slabe. Dar un adevărat pedagog, în primul rînd, își îndreaptă căutarea cea mai atentă și plină de ardoare pentru descoperirea perspectivei fericite de a educa un mare maestru — fotbalist. Antrenorul nu trebuie numai să descopere, dar și să dezvolte la maximum, însușirea fizică naturală a fotbalistului. Niciodată nu trebuie să ne temem de hipertrofia unei calități motrice sau a măiestriei într-un element de joc oarecare. Mai mult, jocul colectiv al echipei trebuie construit anume pe îmbinarea reciprocă a calităților unor jucători.

Se spune că la un jucător de înaltă clasă toate elementele de joc, fără excepție, trebuie să fie impecabile. E adevărat că trebuie să se tindă spre aceasta și, în mod teoretic, ne putem închipui pe fotbalistul, care concomitent ar poseda măiestria driblingului lui Vsevolod Bobrov *sau* Mihail Meshi, *precizia șutului la poartă a lui* Grigori Fedotov *sau* Alexandr Ponomarev, *viteza lui* Vasili Karțev *sau* Albert Șesternev, *forța lui* Serghei Soloviev, *rezistența și capacitatea de joc a lui* Nikolai Dementiev *sau* Valentin Ivanov. *Dar, păcat ! De exemplu, eu, nu am reușit încă să văd un astfel de jucător pe terenul de fotbal !*

Pentru obținerea unui complex atît de necesar al măiestriei înalte, variate și dezvoltarea tuturor calităților n-ar ajunge toată viața fotbalistului. Însă jocul unei echipe de fotbal, trebuie să cuprindă tehnica dusă pînă la virtuozitate, forță fizică, viteză și rezistență, gîndirea tactică creatoare, voință și curaj.

Toate aceste calități pot și trebuie să fie introduse în echipă de jucători datorită talentelor și aptitudinilor lor individuale. Aici, antrenorul trebuie să facă totul, pentru ca fiecare fotbalist să fie la locul potrivit și să-și desfășoare, cu încredere partida în ansamblul general de joc. Și antrenorul nu are dreptul să uite, că formarea inițială a unui jucător se face în termen scurt. În total trec 8—10 ani de la meciurile lui de copil, pînă la evoluția într-o echipă de maeștri.

Lucrînd cu echipele de copii și juniori mici, antrenorii de fotbal au sarcina nu numai de a înlătura lipsurile care mai sînt încă ușor corectabile la elevii lor, dar și să caute să găsească însușirile și aptitudinile lor individuale. Atunci, în fotbalul nostru, vor apare cu siguranță personalități asemănătoare cu Pele, Suarez *sau* Eusebio.

BORIS ARKADIEV
maestru emerit al sportului
(Din SPORTIVNIIE IGRI)

ARBITRAJELE ÎN DEZBATEREA... ARBITRILOR

Arbitrajul continuă să constituie o problemă de prim ordin și un important subiect de discuție pentru forul nostru de specialitate, în primul rînd, și pentru cercurile largi de iubitori ai fotbalului, ca să nu mai vorbim de conducătorii și antrenorii echipelor, cei care simt — primii — efectele, bune sau rele, ale arbitrajului. Actualul nostru campionat a pus din nou pe tapet activitatea „cavalerilor fluierului", făcînd necesară o serioasă analiză, punctată de măsurile cuvenite.

O astfel de ședință, sub forma unei consfătuiri, a fost organizată acum cîtva timp, la sediul federației, cu participarea a circa 100 de arbitri din lotul republican. Scopul ei : **analizarea arbitrajelor din primele 10 etape ale campionatului, cu accent pe cele slabe, cu greșeli care au influențat calitatea spectacolului și chiar au viciat unele rezultate ; stabilirea cauzelor și a măsurilor ce se impun pentru îmbunătățirea pregătirii arbitrilor și arbitrajelor.** Referatul prezentat de noul președinte al colegiului central, I. CEAUREANU, ca și discuțiile care au urmat au scos în evidență lipsuri serioase, printre care :

- **insuficienta pregătire fizică a arbitrilor ;**
- **necunoașterea temeinică a regulamentului de joc ;**
- **greșita apreciere a infracțiunilor voluntare și involuntare ;**
- **aplicarea neuniformă a legii avantajului ;**
- **lipsa de curaj în sancționarea greșelilor comise în careu, în special contra echipelor gazdă, și lipsa de fermitate în eliminarea jucătorilor care recurg la duritați, care-și lovesc intenționat și-și insultă adversarii, se dedau la gesturi nesportive și la simulări.**

Luînd cuvîntul în concluzie, secretarul general F.R.F., I. ȘICLOVAN, a făcut o serie de observații privind comportarea unor arbitri și a atras atenția asupra unor aspecte, din care decurg de fapt și sarcini pentru arbitrii și colegiile lor. Pe scurt, tov. **I. Șiclovan** a subliniat că :

— Federația este convinsă că arbitrii sînt corecți în misiunea lor pe teren, dar și **aceștia trebuie să înțeleagă că din greșelile comise trebuie să tragă învățămintele cuvenite ;**

— **Măsurile pentru securitatea arbitrilor luate de federație nu sînt sprijinite și de arbitri prin conduceri ferme, fără greșeli ;**

— **între unii arbitri nu există unitate** și acest lucru a fost dovedit de cazurile unor tușieri care **au comentat cu spectatorii decizia colegului de centru, dezaprobînd-o ;**

— Înainte de sancționarea arbitrilor, **greșelile acestora trebuie temeinic analizate de colegiul central ;**

— **Munca de îndrumare, control și depistarea elementelor susceptibile de promovare trebuie adîncită** și în acest scop membrii colegiului central trebuie să se deplaseze mai des în **județe,** venind în ajutorul colegiilor locale ;

— este necesară **o îndrumare prin presă a arbitrilor și această sarcină revine celor cu experiență,** deci cei mai indicați să publice articole cu caracter organizatoric-tehnic.

Considerînd colegiile locale verigi importante în munca pentru îmbunătățirea calității arbitrajelor, factori care pot contribui eficient la ridicarea gradului de pregătire fizică și teoretică a arbitrilor, colegiul central a luat, printre altele, următoarele măsuri :

DEZBATEREA LUNARĂ, în ședințele plenare ale colegiilor, A PROBLEMELOR DE ACTUALITATE, în principal a celor care în general provoacă cele mai multe discuții critice : lovitura de la 11 m, ofsaidul, legea avantajului ;

ORGANIZAREA UNOR ANTRENAMENTE COLECTIVE pentru pregătirea fizică și menținerea ei, precum și SUPRAVEGHEREA ANTRENAMENTELOR INDIVIDUALE, care le sînt recomandate arbitrilor ;

PROGRAMAREA SĂPTĂMÎNALĂ A UNOR JOCURI DE ANTRENAMENT, amicale sau cu caracter de școală, cu participarea tuturor arbitrilor locali și la capătul cărora să fie comentată calitatea arbitrajelor prestate ;

ÎNVITAREA ANTRENORILOR ȘI CONDUCĂTORILOR DE ECHIPE la unele ședințe ale colegiilor, pentru a cunoaște și opiniile lor asupra arbitrajelor ;

ÎNDRUMAREA ARBITRILOR SPRE ATITUDINI FERME ȘI DEMNE FAȚĂ DE JUCĂTORI, cu care ei nu au voie să discute sau să-i împingă, impunîndu-le respectarea deciziilor luate ;

ORGANIZAREA UNOR ȘEDINȚE PERIODICE DE PRELUCRARE A REGULILOR DE JOC cu jucătorii secțiilor de fotbal și în primul rînd ai celor din Divizia A, B și C, prelucrări pe care să le facă arbitrii locali ;

REPARTIZAREA TINERILOR ARBITRI, susceptibili de promovare, PE LÎNGĂ ARBITRII ONORIFICI SAU VÎRSTNICI, care să le îndrumeze activitatea ;

STABILIREA UNOR LUCRĂRI SCRISE DE CONTROL TEORETIC, TRIMESTRIALE, care să răspundă la întrebări legate de regulament și instrucțiuni.

★

În linii mari, acestea sînt principalele aspecte dezbătute și măsurile luate cu prilejul consfătuirii. **Sîntem de acord cu cele preconizate și acordăm tot creditul noului colegiu central, cu speranța că ceea ce și-a propus nu va rămîne pe hîrtie,** că avînd asigurate din partea federației libertatea de acțiune și autoritatea necesare într-o asemenea activitate, va îndeplini ceea ce-și dorește fotbalul nostru : **arbitraje bune, care să-l ajute să depășească actualul nivel tehnic.**

(p. g.)

PE TEME ACTUALE

CINE-I VINOVAT ?

Un jucător care a înlocuit un titular în timpul unui meci poate fi schimbat la rîndul lui cu o altă rezervă, bineînțeles în limita numărului admis de regulament ? Este sau nu regulamentară, de pildă, înlocuirea succesivă operată de F.C. Argeș în partida cu Crișul, în care **Pavlovici** a cedat locul lui **Jercan** și apoi acesta din urmă lui **Roșu ?** La prima vedere s-ar putea spune că piteștenii au procedat legal, pentru că **au făcut două înlocuiri, exact cîte permite regulamentul.** Dar, comunicatul federației, publicat la 28 august a.c. spune cu totul altceva : **„înlocuirea unui jucător se poate efectua numai o singură dată, adică cu un jucător de rezervă ; O DATĂ INTRODUS ÎN JOC, ACESTA NU MAI POATE FI ÎNLOCUIT CU CEALALTĂ REZERVĂ, iar jucătorul înlocuit nu mai poate reintra în joc pentru a se face a doua înlocuire".**

Deci, este clar : **F. C. Argeș a operat o înlocuire neregulamentară.** Dar, așa cum se întîmplă de obicei, **conducătorii și antrenorii echipelor nu se preocupă de citirea și cunoașterea regulamentelor și a altor dispoziții ale federației.** Din păcate **nici arbitrul întîlnirii** (și poate și alții) **nu cunoaște aceste prevederi,** pentru că altfel nu ne putem explica cum **Em. Martin** a fost de acord cu o schimbare neregulamentară. Este cazul (deși dispoziția privind înlocuirile de jucători este veche !) ca **federația să folosească orice prilej** (ședințele cu antrenorii, arbitrii, conducătorii) **pentru a atrage atenția unor astfel de abateri** care sînt pasibile de sancțiuni pînă la pierderea meciului.

ORDINE, DISCIPLINĂ, DAR ȘI TRATAMENT EGAL

De la început subliniem că sîntem de acord cu decizia federației prin care clubului Progresul i s-a ridicat — pe timp de două etape — dreptul de organizare a meciurilor de campionat (cu echipe provinciale). **Cluburile trebuie să înțeleagă odată pentru totdeauna că organizarea unui joc implică răspundere și măsuri severe pentru menținerea ordinei, pentru asigurarea desfășurării normale a meciului și a securității jucătorilor oaspeți și arbitrilor.** Insuficiența organelor de ordine duc la scene penibile ca acelea de la sfîrșitul meciului Progresul — U.T.A., just sancționate de federație.

Nu **sîntem de acord însă cu tratamentul diferit pe care-l aplică federația în cazuri similare,** ceea ce-i atrage, pe drept, reprosul că pentru unii este mumă, iar pentru alții ciumă. Au mai fost cazuri asemănătoare, dar măsurile federației s-au oprit la... simple avertismente. Cu jumătăți de măsură nu se poate menține ordinea și disciplina pe terenuri, **lipsa de consecvență în tratarea energică a abaterilor, indiferent de ce natură sînt ele, duce la știrbirea autorității federației** în ochii cluburilor.